

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

МИШЉЕЊЕ

по захтјеву Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине за оцјену релевантног тржишта
аутобуског саобраћаја у Граду Зеница

Сарајево
март, 2016. године

Број: 01-26-7-20-6-I/15
Сарајево, 08.03.2016. године

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине, на основу члана 25.став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине Филијала Мостар број: 04-02-2-4400-1/15 од 23.11.2015. године, на 123. (стотинудвадесетрећој) сједници одржаној дана 08.03.2016. године, донио је

М И Ш Љ Е Њ Е

Конкуренијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренијски савјет) је дана 27.11.2015. године запримио Захтјев за давање мишљења Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине, Филијала Мостар, Кнеза Домагоја бб, 88 000 Мостар (у даљем тексту: Агенција или Подносилац захтјева), којим се тражи мишљење о конкурентности тржишта у области саобраћаја за аутобуске линије на географском подручју раније општине, а данас града Зеница тј. оцјена да ли је релевантно тржиште отворено за конкуренцију.

У захтјеву се наводи да је Агенција дана 20.11.2015. године запримила акт привредног субјекта ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ д.д. Зеница да у складу са чланом 5. став (3) Закона о јавним набавкама БиХ („Службени гласник БиХ, број 39/14) пред Конкуренијским савјетом покрене процедуру за утврђивање конкурентности тржишта у области саобраћаја за аутобуске линије на географском подручју града Зеница.

Чланом 5. став (3) Закона о јавним набавкама је прописано да у случају да неку од дјелатности утврђених у члану 5. обавља више привредних друштава која нису обухваћена ст. (1) и (2) истог члана, Конкуренијско вијеће, на захтјев Агенције, а по захтјеву односног уговорног органа, ће оцијенит да ли је релевантно тржиште за дату дјелатност отворено за конкуренцију. У случају да је одлуком Конкуренијског савјета то релевантно тржиште проглашено отвореним за конкуренцију, привредно друштво које обавља конкретну дјелатност није обавезно примјењивати Закон о јавним набавкама за обављање те дјелатности.

У циљу утврђивања стања на тржишту аутобуског саобраћаја у граду Зеница, Конкуренијски савјет се обратио Граду Зеница, Трг БиХ 6, 72000 Зеница актом број: 01-26-7-20-2-I/15 дана 14.12.2015. године и актом (ургенцијом) број: 01-26-7-20-3-I/15 дана 11.01.2016. године и привредном субјекту ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ д.д. Зеница актом број: 01-26-7-20-4-I/15 дана 25.01.2016. године.

Конкуренијски савјет је дана 02.02.2016. године под бројем: 01-26-7-20-5-I/15 запримио поднесак Града Зеница број: 02-49-23518/15-1 од 29.01.2016. године, којим се у вези са аутобуским саобраћајем у граду Зеница достављају следеће информације:

- Да је комунална дјелатност у Зеничко-добојском кантону уређена Законом о комуналним дјелатностима Зеничко-добојског кантона („Службене новине Зеничко-добојског кантона, број 17/08) (у даљем тексту: Закон),
- Да је обављање јавног превоза путника, комунална дјелатност индивидуалне комуналне потрошње (члан 3. став (1) тачка е) Закона),
- Да се под обављањем јавног превоза путника подразумијева превоз путника по линијама на подручју Кантона, осим превоза жељезницом који се уређује посебним прописима (члан 4. став (5) Закона),
- Да Општина може повјерити комуналну дјелатност јавном предузећу полазећи од природе комуналне дјелатности и услова и потреба јединица локалне самоуправе у складу са законом (члан 8. став (3) Закона),
- Да Општина обављање појединих дјелатности које се финансирају из њеног буџета обавезно повјерава јавним предузећима комуналних дјелатности, кој је одлукама општинског савјета формирала за обављање тих комуналних дјелатности (члан 9. став (1) Закона),
- Да се цијене комуналних услуга образују према калкулативним параметрима које усваја Општински савјет којим се обезбјеђује најмање проста репродукција у периоду од двије године (члан 10. став (1) тачка е) Закона),
- Да се из прихода остварених од комуналних услуга из сегмента индивидуалне комуналне потрошње обезбјеђују средства за обављање између осталих и јавног превоза путника (члан 18. став (1) тачка е) Закона),
- Да висину цијене и начин плаћања комуналне услуге предлаже давалац комуналне услуге, на основу детаљне калкулације (члан 19. став (1) Закона),
- Да цијена комуналне услуге садржи све трошкове текућег одржавања у функционисања комуналног система на који се односи, те трошкова набавке нових сталних средстава даваоца комуналне услуге и ануитета кредитних задужења за стратешке пројекте (члан 19. став (2) Закона),
- Да су Статутом општине (сада града) Зеница одређени послови којима се непосредно остварују потребе грађана међу којима је и организовање и унапређење локалног пријевоза (члан 12. Статута),
Да Савјет општине (града) Зеница оснива својом одлуком јавна предузећа из области комуналне дјелатности (члан 52. Статута),
- Да је Општина (град) Зеница дана 21.08.2000. године склопила Уговор о повјеравању обављања комуналне дјелатности јавног пријевоза у градском и приградском саобраћају на подручју општине Зеница са предузећем којег је својом одлуком основала за те намјене тј. са привредним субјектом ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ д.д. Зеница,
- Да се Уговором ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ д.д. Зеница да успостави и редовно одржава ред вожње у складу са мрежом линија и полазака,
- Да се у складу са одредбама Уговора привредни субјекат ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ обавезује да уколико нема довољно својих капацитета ангажује средства других превозника,
- Да цијене услуга превоза по овом Уговору доноси општински савјет, те се средства за обављање повјерене дјелатности обезбјеђују из цијене услуга које се утврђују у складу са законом, а које омогућавају рентабилно одржавање линија и полазака, те свака промјена цијена подлијеже усаглашавању са надлежним органом града,
- Да је у складу са Уговором, у случају исказане заинтересованости других пријевозника за пријевоз путника на појединим општинским линијама, а за које постоји интерес и објективна потреба становништва за пријевозом, надлежна Служба општине Зеница ће исте

усмјеравати ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“, те уколико се утврди да је оправдана потреба, према плану одржавања аутобуских линија ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ ће ангажовати заинтересованог превозника, ако не може одржавати ту линију или полазак својим капацитетима,

- Да ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ обавља јавни превоз путника сопственим возним парком у складу са Уговором, осим на двије линије гдје су због недостатка капацитета уведена два пријевозника.

Релевантно тржиште у смислу члана 3. Закона о конкуренцији, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа /услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у производном смислу обухваћа све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду нарочито њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Надаље, према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухваћа цјелокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

С обзиром на наведено, предмет анализе у конкретном случају је релевантно тржиште јавног градског и приградског пријевоза у Граду Зеница.

У складу са чланом 9. став (1) Закона о конкуренцији привредни субјекат има доминантан положај на релевантном тржишту роба или услуга, ако се због своје тржишне снаге може понашати у значајној мјери независно од стварних и могућих конкурената, купаца, потрошача или добављача, такође узимајући у обзир учешће тог привредног субјекта на релевантном тржишту, учешћа које на том тржишту имају његови конкуренти, ако и правне и друге запрете за улазак других привредних субјеката на тржиште.

У складу са ставом (2) истог члана Закона о конкуренцији претпоставља се да привредни субјекат има доминантан положај на тржишту роба или услуга ако на релевантном тржишту има учешће веће од 40%.

Из прикупљених података произилази да је Општина (град) Зеница, у складу са одредбама Закона о комуналним дјелатностима Зеничко – добојског кантона дана 21.08.2000. године закључила Уговор о повјеравању обављања комуналне дјелатности јавног пријевоза лица у градском и приградском саобраћају на подручју општине Зеница са привредним субјектом ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ д.д. Зеница, које је основано од стране Општине Зеница за наведену комуналну дјелатност.

Привредни субјекат ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ је у складу с тим доминантан на релевантном тржишту и самостално обавља превоз путника у Граду Зеница, а у случају недостатка капацитета има овлаштење да у сарадњи са ресорном службом општине Зеница, ангажује средства других превозника, што је учињено на 2 (двије) од укупно 45 (четрдесет и пет) аутобуских линија гдје су уведена два превозника.

Конкуренијски савјет на основу напријед наведеног, узимајући у обзир да не постоји могућност увођења новог превозника на релевантно тржиште без сагласности привредног субјекта ЈКП „Зеницатранс – превоз путника“ и то само у случају недостатка капацитета, као и постојања законских ограничења за улазак нових конкурената на тржиште, је утврдио да релевантно тржиште јавног градског и приградског пријезова путника у Граду Зеница није отворено за конкуренцију.

Ово мишљење је дато на основу података добијених од Града Зеница, те уколико подаци одступају од стварног чињеничног стања ово мишљење се не може примјењивати.

Предсједница

мр. Аријана Регода – Дражић

Достављено:

- Агенција за јавне набавке БиХ
- У спис
- Архива